

Regionsudvalgets udtalelse — Handlingsplan for en konkurrencedygtig og bæredygtig stålindustri i Europa

(2014/C 114/05)

I. POLITISKE ANBEFALINGER

REGIONSUDVALGET

1. mener, at stålindustrien spiller en afgørende rolle for EU's samlede økonomi, og at den er en strategisk sektor af den allerstørste betydning med en direkte indvirkning på den økonomiske, sociale og økonomiske udvikling i alle EU's medlemsstater;
2. mener, at den europæiske jern- og stålindustris fremtidige udvikling også har en direkte indvirkning på den regionale og lokale udvikling, og at en konkurrencedygtig og bæredygtig stålindustri på én gang er forudsætning og målestok for det økonomiske opsving i mange europæiske regioner;
3. mener, at iværksættelsen af en støttepolitik for en selvstændig europæisk stålindustri er en absolut forudsætning for at sikre EU's forsyningssikkerhed på langt sigt. For at bevare sin uafhængighed skal stålindustrien vise, at den er innovativ og miljøvenlig og dermed rustet til at gå fremtidens udfordringer i møde. Eventuel støtte fra EU skal kun tjene til at fremskynde den forandringsproces, som stålindustrien selv må tage hånd om;
4. understreger den vanskelige økonomiske situation for Den Europæiske Union, som med en samlet produktionskapacitet på 217 millioner tons stål pr. år og en reel produktion på omkring 11 % af verdensproduktionen er konfronteret med problemer med overkapacitet og lav efterspørgsel på det internationale marked;
5. henviser — i betragtning af at efterspørgslen efter stål afhænger »af den økonomiske og finansielle status for nogle få vigtige stålforbrugende industrier [såsom] bygge- og anlægssektoren og automobilsektoren«⁽¹⁾ — til sine udtalelser om industripolitikken⁽²⁾ og om »CARS 2020: Handlingsplan for en konkurrencedygtig og bæredygtig bilindustri i Europa«⁽³⁾;
6. mener, at bygge- og anlægssektoren er en af de vigtigste stålforbrugende sektorer, og at alt, hvad der har at gøre med bæredygtigt byggeri og energieffektivitet, bør prioriteres, ikke mindst i forbindelse med det, der under ét kan kaldes »renovering af den offentlige bygningsmasse«, som vil kunne inkluderes under den europæiske dagsorden for socialt boligbyggeri, som Regionsudvalget og Europa-Parlamentet flere gange har efterlyst;
7. minder om, at en stor del af de omkring 500 produktionsanlæg, der er spredt over 23 medlemsstater, i de seneste år som følge af tilbagegang i fremstillingsaktiviteterne har måttet skære produktionen kraftigt ned, mens andre er blevet lukket definitivt, og at 40 000 arbejdspladser er gået tabt;
8. understreger, at denne svære økonomiske situation har haft en skadelig indvirkning på den økonomiske og sociale samhørighed i de berørte områder;
9. anerkender nødvendigheden af en EU-strategi for jern- og stålindustriens fremtid generelt;
10. anser det for absolut nødvendigt, at de regionale og lokale myndigheder får direkte indflydelse på processen, idet der bør tages hensyn til de lokale forhold og muligheder og den kendsgerning, at disse myndigheder har de bedste forudsætninger for at bedømme de økonomiske og sociale udfordringer og behovet for flere investeringer, og om disse investeringer vil kunne skabe eller bevare arbejdspladser, samt pege på kilder, hvorfra investeringerne eventuelt kan komme. De har tillige den største viden om udfordringerne i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingerne;
11. mener, at bestræbelserne på at styrke EU's konkurrenceevne skal bygge på principperne om åbenhed og gode rammebetingelser for virksomheder. Den europæiske stålindustri skal bl.a. konkurrere på kompetence, innovationsevne og kvalitet;

⁽¹⁾ COM(2013) 407 final.

⁽²⁾ Regionsudvalgets udtalelse af 11. april 2013 om »En stærkere europæisk industripolitik for vækst og økonomisk genopretning«, ordfører: Claude Gewerc (PSE/F), CDR2255-2012_00_00_TRA_AC.

⁽³⁾ Forslag til Regionsudvalgets udtalelse (ordfører: Christian Buchmann (PPE/AT)), CDR1997-2013_00_00_TRA_PA.

12. er fortalende for en målrettet industripolitik med det sigte at udvikle konkurrenceevnen i EU's stålindustri og så vidt muligt beskytte eller udvide de eksisterende stålværker og arbejdspladser, især gennem øget anvendelse af miljøvenlige teknologier og genanvendelse, for at sektoren ikke skal miste knowhow og kompetencer inden for metallurgi, som arbejdstagerne i sektoren har været mange år om at erhverve;
13. anmoder derfor i første række om, at der udformes protokoller om faglig videreuddannelse for arbejdstagerne i de produktionsanlæg, der kan tænkes at blive berørt af omstruktureringen, således at de kan videreudvikle deres færdigheder inden for erhvervene i stålindustrien;
14. anmoder ligeledes om, at der træffes supplerende foranstaltninger til omskoling af arbejdstagere, som rammes af lukning eller omstrukturering af produktionsanlæg, ved at øge mulighederne for at anvende strukturfondsmidler gennem en revision af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF) og ved at tilbyde programmer, som er tilpasset de individuelle behov og særlige lokale forhold. Samtidigt bør det sikres, at de kompetencer, som arbejdstagerne har opbygget gennem deres arbejde i sektoren, bliver bevaret og udnyttet;
15. anmoder om indførelse af en ordning med finansiel støtte til områder, som bliver berørt af omstrukturering eller lukning af produktionsanlæg, med hovedsigte på omskoling af arbejdstagerne og økonomisk diversificering og baseret på ressourcer, der involverer offentlige og private økonomiske aktører;
16. lægger vægt på en koordineret tilgang fra alle offentlige myndigheders side ved udformningen og iværksættelsen af omstruktureringstiltag i stålsektoren;
17. glæder sig over, at der nedsættes en gruppe på højt niveau i EU om stål, men beklager, at der kun planlægges ét møde om året, og foreslår, at en repræsentant for Regionsudvalget samt repræsentanter for de regionale og lokale myndigheder får sæde i gruppen med det mål at fremme samarbejde og udveksling af information og god praksis mellem de vigtigste aktører i medlemsstaterne;
18. anser det for nødvendigt at foretage en evaluering af handlingsplanen senest 12 måneder efter dens vedtagelse;
19. anmoder om, at der etableres en mere intensiv social dialog for at overvinde krisen, og at arbejdsmarkedets parter inddrages direkte og tæt i udformningen af industripolitikken generelt og af politikken for stålsektoren i særdeleshed;
20. påpeger, at en generel industrimodel baseret på innovation og væsentlige investeringer i de nye teknologier er forudsætningen for en bæredygtig vækst i Den Europæiske Union;
21. bemærker, at EU's stålindustri er nødt til at tilbyde innovative kvalitetsprodukter, som imødekommer markedets behov og differentierer sektoren fra sine konkurrenter. En sådan strategi kræver imidlertid store investeringer i omkostningstunge produktionstyper og omstilling til miljøvenlige teknologier samt i forskning og udvikling (F&U);
22. mener, at det er nødvendigt at udvide støtten til innovation til også at omfatte alle aktiviteter med forbindelse til stålproduktion. Der bør således inden for rammerne af horisont 2020 indføres EIB-finansieringsmekanismer til fremme af samarbejde om forskning, udvikling og innovation mellem stålværkerne og de regioner, hvor de hører hjemme, med henblik på at stimulere den økonomiske aktivitet og gøre den mere bæredygtig;
23. gentager sin anmodning om at investere i kvalifikationer og erhvervsuddannelser for at fremme diversificeringen, specialiseringen og innovationen af stålsektoren, så den kan blive mere konkurrencedygtig i fremtiden;
24. giver sin støtte til Kommissionens indsats for at fremme foranstaltninger til udvikling af kompetencer og foranstaltninger rettet mod beskæftigelsen af unge i stålsektoren, men beklager, at Kommissionens meddelelse ikke foreslår noget tiltag for at fremme kompetenceoverførsel på virksomhedsplan;
25. glæder sig over, at handlingsplanen lægger vægt på fremme af innovation, som har til formål at udvikle renere, mere ressource- og energibesparende teknologier, for at reducere omkostningerne og overholde EU's klimapolitiske rammer frem til 2030;
26. opfordrer Kommissionen til at give præference til stålproduktion fra elektriske lysbueovne på EU-niveau, da udledningen af CO₂ herfra er betydeligt lavere end ved stålframstilling på basis af jernmalm;

27. bekræfter sin støtte til fokuseringen på industriøkologi, der koncentrerer sig om genanvendelse af materialer og kontrol med energiforbruget;
28. understreger i denne forbindelse, at stål kan genbruges igen og igen, og at fremstilling af stål på basis af skrotstål frem for primær jernmalm reducerer energitilførslen med omkring 75 % og råstoftilførslen med 90 %;
29. gentager sin støtte til investering i innovation, til forbedring af vilkårene for adgang til markedet, menneskelige ressourcer og kvalifikationer, som er grundelementerne i en mere målbevidst industripolitik;
30. tilskynder Kommissionen til at videreføre evalueringen af de byrder, den pålægger stålindustrien i form af lovkrav, og at undersøge deres indvirkning på konkurrenceevnen;
31. bakker op om Kommissionens initiativ til at indlede overvejelser over en begrænsning af produktionsomkostningerne for EU's stålindustri. Overvejelserne bør fokusere på innovation, energieffektivitet og miljøhensyn;
32. peger især på nødvendigheden af at give de elektricitetsintensive industrier mulighed for at tegne langsigtede forsyningskontrakter, dvs. med en løbetid på mindst ti år og med tilstrækkeligt stramme revisionsklausuler, for at sikre regelmæssighed i forsyningerne på et varigt kontraktgrundlag og kontrol med sektorens omkostninger og dermed dens konkurrenceevne;
33. finder det nødvendigt at styrke godstransportnettene, der er en nøglefaktor for regionerne, især fjerntliggende regioner og grænseregioner;
34. glæder sig over Kommissionens forslag om at understøtte efterspørgslen efter stål produceret i EU, såvel inden for som uden for dets grænser, især gennem foranstaltninger til fremme af efterspørgslen i automobilsektoren og inden for bæredygtigt byggeri;
35. opfordrer Kommissionen til at fremme diversificeringen af stålindustrien for at mindske afhængigheden af efterspørgslen og reducere de dermed forbundne risici mest muligt;
36. støtter bestræbelserne på at fastlægge EU-standarder for bæredygtig produktion af stålprodukter til byggeriet og på at indføre en kvalitetscertificering (»SustSteel«), som vil kunne øge europæiske produkters merværdi og konkurrenceevne;
37. minder om, hvor vigtigt det — af hensyn til den økonomiske og sociale samhørighed i Den Europæiske Union og til EU-virksomhedernes konkurrenceevne på verdensmarkedet — er at forsvare EU's standarder på det social- og miljøpolitiske område og mht. klimabeskyttelse, sikkerhed på arbejdspladsen og arbejdsvilkår;
38. støtter Kommissionens bestræbelser på sammen med tredjelande at træffe foranstaltninger mod urimelig handelspraksis og tilskynde til lige vilkår blandt andet;
39. mener, at det er vigtigt for sektoren på lang sigt, at man sikrer fri og åben handel med stål og stålprodukter, og konstaterer, at trods Kommissionens bestræbelser på at opnå en liberalisering af den internationale handel inden for WTO, er 65 % af verdensmarkedet for stål ifølge industriens eget skøn stadig underlagt protektionistiske barrierer af enhver art;
40. er enig med Kommissionen i, at på bilateralt niveau kan forhandlinger om handelsaftaler, især frihandelsaftaler, være et nøgleinstrument i opnåelsen af lige vilkår for EU-virksomheder;
41. opfordrer Kommissionen til at følge princippet om reguleringsmæssig gensidighed i forbindelse med handelsforhandlinger, hvad enten de er bilaterale eller foregår i WTO-regi;
42. tilskynder Kommissionen til i givet fald ikke at tøve med at udvise al den nødvendige fasthed og beslutsomhed ved iværksættelsen af foranstaltninger mod tredjelandes urimelige handelspolitikker og til løbende at modernisere sine instrumenter til beskyttelse af handelen;

43. opfordrer Kommissionen til at føre nøje kontrol med, at markedsovervågningssystemet »Surveillance 2« som minimum giver samme sikkerhed for overvågning og kontrol med urimelig subventionering og dumping som det tidligere system med forudgående tilsyn med importen af visse jern- og stålprodukter (EU) nr. 1241/2009;
44. udtrykker desuden bekymring over længden af de frister — i gennemsnit 2 år — som Kommissionen har brug for til at indføre antidumping-mekanismer, mens USA kan gøre det på 6 måneder, og opfordrer Kommissionen til at tage skridt, som sætter den i stand til at gribe hurtigere ind;
45. støtter Kommissionen i dens ønske om at gøre alt for at sikre fri adgang til markederne for råvarer og sekundære materialer, især til markederne for jernmalm, kokskul og genanvendelige materialer, og anser denne frie adgang som en nødvendig betingelse for at sikre EU's stålindustris internationale konkurrenceevne;
46. mener, at øget produktivitet, et godt investeringsklima og innovationsforanstaltninger er vigtige forudsætninger for, at stålindustrien kan udvikle sig og overleve i EU på lang sigt. Men energieffektivisering er også en god metode til at sænke energiomkostningerne, hvilket kan medvirke til at forbedre konkurrenceevnen;
47. konstaterer, at Kommissionens meddelelse ikke nævner udgifter til logistik, især ikke når det gælder transport til søs, leverance af råvarer, forsyningssikkerhed og økonomisk udvikling, der er forbundet med havneudvikling;
48. støtter Kommissionens hensigt om at forbedre de generelle vilkår, der er afgørende for vækstpotentialet i EU's stålindustri, herunder energiforsyningssikkerheden og konkurrencedygtige energipriser samt incitamentet til en mere ressourceeffektiv produktion med lavere CO₂-udledning;
49. bakker op om ethvert initiativ til at sikre overvågning og kontrol med råvaremarkederne, herunder skrotmarkedet for at bekæmpe ulovlig eksport af skrot;
50. opfordrer Kommissionen til at foretage en cost/benefit-analyse af de foranstaltninger, der foreslås for EU's stålindustri, og sikre, at de ikke strider imod andre EU-politikker, især politikkerne for beskyttelse af miljøet, klimaet og bæredygtig udvikling;
51. mener, at de foranstaltninger, der foreslås i handlingsplanen for en konkurrencedygtig og bæredygtig stålindustri i Europa ikke er et mål i sig selv, men at de nødvendigvis må ledsages af sektorens egen indsats for at fremme investeringer og jobskabelse i EU's stålværker;
52. bemærker, at handlingsplanen i sin nuværende form ikke strider mod nærheds- og proportionalitetsprincippet, for så vidt som den er i overensstemmelse med artikel 173 i TEUF, hvorefter EU har en understøttende kompetence på det industripolitiske område;
53. kræver, at Kommissionen i henhold til artikel 173 i TEUF udnytter de muligheder, som Lissabontraktaten åbner op for på det industripolitiske område, især ved at tage ethvert nyttigt initiativ til at fremme samordningen mellem medlemsstaterne, opstille retningslinjer og indikatorer, tilrettelægge udveksling af bedste praksis og udarbejde de nødvendige elementer til periodisk overvågning og evaluering.

Bruxelles, den 28. november 2013.

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

*Formand for
Regionsudvalget*